

Capitolul doi din hagiografia Sf. Ioan Maximovici, scrisă de Părintele Serafim Rose, a apărut doar în prima ediție a cărții. Ulterior, după moartea părintelui, celelalte reeditări au fost publicate fără a mai conține acest episod important din biografia duhovnicească a marelui sfânt și fără a oferi vreun motiv pentru această absență. Pe lângă faptul de a ascunde o etapă și o dimensiune relevantă din viața Sf. Ioan Maximovici, relația cu părintele și modelul său duhovnicesc Mitropolitul Antonie Hrapovițki, cenzura operată dă seama la un nivel mai general de o tendință constantă de epurare a ideilor ecleziologice tradiționale, prezentând în același timp o perspectivă foarte căldicică a Ortodoxiei. (Ninel Ganea)

Sfânta copilărie a Arhiepiscopului Ioan și legătura sa profundă cu izvoarele vii ale Sfintei Rusii au reprezentat temelia pe care s-a desăvârșit sfințenia sa din anii maturității. Dar a existat un om care l-a călăuzit, care l-a inspirat și l-a împins în acea direcție specifică pentru a sluji Bisericii lui Hristos ca monah, preot, episcop și teolog. Acest om a fost marele ierarh din prima parte a secolului nostru, cel care a fost în 1918 candidatul principal la funcția de patriarh, iar mai apoi primul întâi stătător al Bisericii Ruse din Exil: Mitropolitul Antonie Hrapovițki.

Tânărul Mihail Maximovici a sosit la Harkov pentru a urma Facultatea de Drept la vârsta de 18 ani, tocmai în anul (1914) când Mitropolitul (pe atunci Arhiepiscopul) Antonie a fost ridicat la treapta de episcop al acestui important oraș. În scurta perioadă de trei ani petrecută aici Mitropolitul Antonie a câștigat într-o asemenea măsură inima și încrederea tânărului student, l-a inspirat atât de puternic cu idealul slujirii Bisericii și Rusiei, încât s-ar putea spune că el este cel care l-a format pe viitorul ierarh. Mai târziu, în anii de exil, în Serbia, Mitropolitul Antonie a fost cel care l-a tuns în monahism și l-a chemat la preoție, apoi la episcopie, și care a ajuns să-l îndrăgească atât de tare încât l-a trimis, „ca și cum mi-aș trimite sufletul meu, inima mea”, să fie episcop la Shanghai, în anul 1934.

Influența Mitropolitului Antonie asupra Arhiepiscopului Ioan este cel mai bine redată de acesta din urmă într-un articol bazat pe experiența personală, în care descrie anii petrecuți la Harkov de Mitropolitul Antonie.

„Tinerii trezeau în Arhiepiscopul Antonie o iubire și o grijă aparte. Studenții Academiei Teologice care treceau prin Harkov se foloseau de casa lui ca și cum ar fi fost a lor... Vlădica îi primea pe toți cu mare drag, le oferea adăpost și chiar bani pentru distracții nevinovate, iar serile, după ce își termina treburile din parohie, îi chema la el pe toți musafirii și purta cu ei discuții ziditoare până târziu în noapte.”

„Semințele semănate de vlădica au rodit puternic în sufletele tinere. După ce părăseau primitoarea casă a arhiepiscopului din Harkov, își aduceau aminte de ea mai târziu, mulți corespondau cu vlădica, le povesteau prietenilor de el, iar aceștia, de asemenea, se străduiau să intre într-un contact personal sau epistolar cu vlădica. Vlădica se străduia, de asemenea, să influențeze studenții instituțiilor laice în dezvoltarea unei perspective de viață creștin-ortodoxe și îi ajuta prin toate mijloacele în educația lor morală. Când vizita paraclisele școlilor și slujea acolo Liturghia, el ținea întotdeauna predici adânc ziditoare, îndreptate spre mintea și inima profesorilor și elevilor. Chiar și tinerii care nu erau aproape de Biserică simțeau asupra lor iradierea spirituală a vlădicăi. Din acest motiv, când în anul 1914 amenințătoarele evenimente îndreptate împotriva Rusiei și a popoarelor slave au trezit un entuziasm patriotic în rândurile tinerilor, studenții care au ieșit în stradă au mers direct la casa arhiepiscopului. Ieșind la balconul situat la etajul al doilea, unde își avea biroul, Arhiepiscopul Antonie le-a adresat studenților un cuvânt profund, în care și-a exprimat viziunea sa asupra tinerilor ruși și credința sa că în sufletele lor ei vor rămâne întotdeauna recunoscători și patrioți, în timp ce tendințele adverse care se manifestau în rândul lor erau doar un fenomen temporar și de import.”

Mai presus de toate, tânărul Mihail a fost influențat și inspirat de însuflețirea religioasă și grija pastorală plină de iubire pentru tineri a Arhiepiscopului Antonie. Relatarea sa continuă (vorbind despre sine, chiar dacă la persoana a treia): „Fiind preocupat de a crește nivelul general al moralității tinerilor, vlădica nu a lăsat de izbeliște vreun tânăr pe care se întâmpla să-l vadă; vorbea foarte cald cu o astfel de persoană. Și dacă descoperea pe cineva care avea înclinația de a primi de la el daruri speciale, vlădica se străduia să-l întâlnească pe acel om.”

„Odată Arhiepiscopul Antonie a aflat că fiul cel mare al unuia dintre cei mai de seamă nobili ai regiunii Harkov este foarte interesat de problemele duhovnicești. Vlădica nu a stat pe gânduri și i-a cerut tatălui să-l aducă la el. Era ceva nemaiauzit la acel moment în Harkov, deoarece nimeni, nici măcar dintre cei cu o poziție importantă, nu îndrăznea să meargă la Arhiepiscop singur, deoarece el avea întotdeauna o mulțime de vizitatori cu treburi... Au trecut câteva luni. Invitația arhiepiscopului a fost dată uitării. Arhiepiscopul Antonie a fost chemat să slujească un moleben la o întâlnire la care participa și nobilul mai sus amintit. La sfârșitul slujbei, nobilul a mers să primească binecuvântarea arhiepiscopului. „De ce îl ascunzi pe fiul tău de mine?”, a întrebat vlădica. „Ți-e frică să nu îl fac monah?”. Nevenindu-i să creadă că Arhiepiscopul își

aduce aminte de fiul său, tatăl i-a spus că nu îl ascunde, doar că nu a considerat că este posibil sau la îndemână să vină cu un tânăr la un Arhiepiscop atât de încărcat cu treburi importante.

„Nu, trebuie să-l aduci neapărat la mine. Doar atunci te voi crede”, a spus vlădica. Când s-a întors acasă de la întâlnire, tatăl a spus familiei vestea, iar toți au rămas uimiți...

„Cumva nemulțumit de situație, tatăl a hotărât acum să îl ducă pe fiul său la arhiepiscop, însă era ca și cum ceva, la modul cel mai literal, împiedica asta. Mai întâi s-a îmbolnăvit fiul, apoi tatăl a trebuit să plece din Harkov cu diferite probleme. Astfel că vizita la arhiepiscop a fost amânată indefinit.”

„Odată, Arhiepiscopul Antonie ținea un cuvânt la primărie. Printre ascultători se găsea și acel student. În timpul pauzei, el a mers să primească binecuvântarea vlădicăi. Cei care se aflau în jurul Mitropolitului i-au spus acestuia că este vorba de studentul cu al cărui tată a discutat.

„Așadar tu ești acela pe care părinții îl țin ascuns de mine”, a strigat vlădica, îmbrățișându-l. Studentul i-a spus că părinții nu îl ascund, dovadă fiind tocmai prezența sa la acel eveniment. „Spune-i atunci tatălui tău să te aducă neapărat la mine”.

După această întâmplare tatălui nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să meargă cu fiul său la arhiepiscop. Nu a trecut mult timp până când Arhiepiscopul Antonie le-a întors vizita și negăsindu-i pe părinți acasă, dar descoperindu-i acolo pe copii, a intrat chiar și așa în casă, binecuvântându-i pe copii și stând de vorbă cu ei.”

Din acel moment întreaga familie a început să fie foarte apropiată de vlădica, iubindu-l pe arhipăstorul lor cu căldură, iar în anii care au urmat el a devenit duhovnicul lor. Tânărul pe care vlădica l-a „descoperit, fiind educat duhovnicește sub îndrumarea și oblăduirea lui, este astăzi un episcop al Bisericii Ruse din Exil.”

Arhiepiscopul Nikon al Washingtonului și Floridei, un alt fiu duhovnicesc al Mitropolitului Antonie, notează în memoriile sale despre Arhiepiscopul Ioan (în „Cronica Episcopului Sava”, cap. 29) că tânărul ierarh a pus în practică metoda pedagogică învățată de la mitropolitul Antonie: „Esența acestei metode pedagogice rezidă într-o preocupare personală și o educație plină de grijă pentru fiecare student, și de descoperirea vieții duhovnicești din sufletului lui. Tânărul ieromonah Ioan a deprins în întregime această metodă și a adăugat-o la o rugăciune

Capitolul pierdut din biografia Sf. Ioan Maximovici

Scris de Ninel Ganea

Joi, 12 Septembrie 2019 11:36

neîntreruptă...” Și, într-adevăr, tinerii cu preocupări duhovnicești care l-au cunoscut pe Vlădica Ioan pot depune mărturie despre interesul și grija pe care le dovedea în a trezi în ei entuziasm ortodox și a-i aduce la slujbele bisericii, stârnind în ei flacăra pe care a îngrijit-o în sufletul său căldura mitropolitului Antonie.

Traducere din engleză de la

<http://remnantrocor.blogspot.com/2013/02/lost-chapter-from-blessed-john.html>